

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Vår ref
2010/63-246/000

Deres ref:
201104777-/VAS

Saksbehandler
Arvid Isaksen
78 40 24 90

Dato
29.02.2012

Høringsbrev om revidert fastlegeforskrift

I vårt høringssvar vil vi fokusere på hvordan en typisk hverdag for en fastlege i Hammerfest kommune forløper i dag og hvilke konsekvenser/utfordringer vi ser vil komme som en følge av forslaget til ny fastlegeforskrift.

Generelt inneholder forslaget mange gode intensjoner, men virkemidlene er ikke egnet til å oppfylle intensjonene. Ut fra dagens situasjon vil det være umulig å tilfredsstille kravene i forslaget. I det videre arbeid med fastlegeforskriften ser vi for oss at det vil være nødvendig å diskutere om detaljeringsnivået er hensiktsmessig, beregne økonomiske konsekvenser og kartlegge behov for legeressurser. Vi vil belyse noe av dette i vårt høringssvar.

Dagens legetjeneste i Hammerfest kommune

Bakgrunnstall

- Antall fastleger: 13 stk, samt 3 turnusleger som jobber på veileders liste.
- Alle legene er selvstendig næringsdrivere og leier lokale og personell hos kommunen.
- Gjennomsnittlig listelengde: ca 900 personer

Kurativ virksomhet

- Gjennomsnittlig lengde på arbeidsuka til fastlegene er økende siden 2000*
Lengde på arbeidsuke i 2008: 46,4 timer*
- Direkte pasientarbeid utgjør 70 % av den totale ukearbeidstiden.*
- 2/3 av fastlegene ønsker å jobbe mindre enn i dag, 1/3 ønsker å jobbe som i dag.*
- Gjennomsnittlige antall konsultasjoner i Hf kommune med lege; 2,8 ggr pr år.
- Gjennomsnittlig ventetid på time: 10 – 14 dager
(*tidsskrift for den norske legeforening, nr 11, fastlegenes arbeidstid)

Kurativ virksomhet innebærer hektiske dager med pasientkonsultasjoner hele dagen. Legen jobber under et stort tidspress i forhold til alle arbeidsoppgavene, og dagene er svært uforutsigbare. Legen står i en konstant skvis mellom pasientenes ønsker, faglige prioriteringer,

Postadresse
Hammerfest kommune
Postboks 1224, 9616 Hammerfest
E-post: postmottak@hammerfest.kommune.no

Besøksadresse

www.hammerfest.no

Telefon
78 40 20 00
Telefaks
78 40 25 17

Bank
7592.05.00080
Org.nr
964 830 533

tidspress og krav om dokumentasjon. Det er ofte tunge faglige problemstillinger (depresjoner, selvmordsfare, abort, livskriser) som legen egentlig burde hatt tid til å bearbeide før neste pasient, men som det ikke er tid til. Det er ikke uvanlig at den eneste pausen legen får er en forkortet lunsjpause.

Dersom legen er borte (sykdom/ kurs/ sykt barn) er det ingen som tar over arbeidet. Det samler seg opp for hver dag og må tas når legen er tilbake igjen.

Studier har vist at det blant leger er en relativt høy prevalens av utbrenthet, depresjon og selvmord sammenliknet med andre yrkesgrupper. (Karin Røe, Modum bad). Mest utsatt for utbrenthet er aldersgruppen 30-39 år og de som driver klinisk arbeid utenfor sykehuset (fastleger).

Vaktene

- Det er 13-delt vakt (5 leger har vaktfritak)
- Fastlegene i Hammerfest ønsker minst mulig legevakt pga stort arbeidspress i hverdagene utenom vaktene.

Legevaktene begynner etter endt arbeidsdag, og varer til neste morgen, i tillegg skal legen på jobb dagen etter. Total arbeidslengde kan da bli opptil: 31,5 time sammenhengende arbeid. Om natten er det hvilende vakt, men det er sjelden legen får sove hele natta. I tillegg jobbes det vakter i helger/helligdager (24 timers vakter), noe som forlenger arbeidsuka.

Samarbeid mellom kommunen og fastlegene

Det er et godt samarbeidsklima mellom kommunen og fastlegene. Kommunen har vist forståelse for, og vært velvillig i forhold til behov for listereduksjon ved behov for dette.

Det har hittil vært greit å få fordelt de allmennmedisinske og samfunnsmedisinske oppgavene. I fastlegeavtalen er det rekrutterings- og stabiliseringsordninger som har fungert etter hensikten.

Utfordringer i dagens situasjon

- Få erfarne søkere på ledige fastlegestillinger.
- Det er et problem å rekruttere kvinnelige leger.
- Det finnes ikke fastlønnstillinger med incentiv til de legene som ønsker det.
- Status viser at det ikke er rom for å pålegge fastlegene nye krav og arbeidsoppgaver slik situasjonen er i dag.

Svar på høringsnotatet

Problemstillinger

Det er vanskelig å være konkret på hva forslaget vil innebære av økte lege- og administrative ressurser, men vi har i det etterfølgende pekt på en del utfordringer vi ser for oss i Hammerfest kommune som en følge av forslaget.

Ressursbruk

Fastlegeforskriften vil medføre økte økonomisk og administrative konsekvenser for vår kommune.

- Fastlegene vil pålegges flere oppgaver i tillegg til dagens oppgaver og generelt vil dette øke behovet for fastlegeressurser. Dette vil medføre økt behov for kontorarealer med tilhørende kostnader samt økte ressurser og kostnader til hjelpepersonale. Vi ser for oss at

det vil kreve økte administrative ressurser til styring og planlegging av legetjenesten. Det vil kreve mer administrative- og legeressurser til samarbeid med andre kommunale instanser og spesialisthelsetjenesten.

- Forslaget treffer ikke målsettingen i vår kommune og vil medføre økte legerusser, administrative ressurser og dermed økte kostnader.

Krav til rapportering

- Krav til rapportering vil medføre at kommunen må bruke mer administrative ressurser for å følge opp denne oppgaven. Fastlegene må bruke mer tid og ressurser både til uthenting og analysering av statistikkdata. Vår vurdering er at kommunen må tilegne seg kompetanse på dette feltet og fastleger må også tilegne seg kompetanse på uthenting og bruk av statistikkdata. Vi stiller oss spørsmålet om i hvilken grad disse statistikkdata skal komme pasienten til gode?

Prioriteringer

- Faglige prioriteringer er ikke nevnt i forskriftsforslaget. Det er et krav om at alle pasienter skal ha samme rettigheter uansett. Fastlegen skal være tilgjengelig for alle pasientgrupper både på telefon og timebestilling. Det vil si at den som roper høyest får tilgang til fastlegen, mens de sykeste blir skadelidende.
- Forskriftsteksten er for upresis når det gjelder prioriteringer av hjemmebesøk av pasienter med kroniske sykdommer. På en vanlig fastlegeliste er det mange pasienter med kroniske sykdommer og dersom annet ledd paragraf 25 skal tilfredstilles kan hele arbeidsuken til fastlegen fylles opp av hjemmebesøk.

Kvalitetskrav

- I forskriften foreslås det flere funksjons- og kvalitetskrav. Dette vil kreve ytterligere opplæring, tilrettelegging, tidsbruk i fastlegens allerede travle hverdag. Kommunen må få kompetanse og tid til å vite hva som skal innhentes og hvordan dette skal brukes. Forskriftsteksten totalt sett gir inntrykk av at dette sees på som et større kontrollbehov i stedet for å bruke det til kvalitetsutvikling. At fastlegene skal bruke tid på bruker- og pasientundersøkelser krever i seg selv en deltidsstilling både for å utvikle verktøy, veilede pasient og bruker, analysere data og omsette dette til praktisk formål for å bedre fastlegedriften. Dette vil ikke være mulig å etterfølge.

Økonomiske antagelser

For å belyse hvilke økonomiske konsekvenser forslaget kan medføre for vår kommune vil et anslag på økt ressursbruk for fastlegene på eksempelvis 20 % medføre følgende:

- Mellom 2 og 3 nye fastlegehjemler.
- Kostnader til legelokaler.
- Kostnader til økt behov for hjelpepersonale, ca. 2 årsverk.
- Kostnader til utstyr.

- Kostnader til kompetanseheving
- Merkostnader til administrasjon

Styringsformer

- Hammerfest kommune ønsker å satse på gode å nære samarbeidsrelasjoner slik som i dag og ønsker ikke å benytte økonomiske sanksjoner. Fastlegene er en hardt arbeidende arbeidsgruppe med lange arbeidsdager og høy arbeidsmoral som bidrar til at kommunen klarer å oppfylle sitt krav til å tilby befolkningen fastlege.
- Fastlegeforskriften pålegger fastlegene ennå flere oppgaver og plikter som det i dagens situasjon ikke vil være mulig å gjennomføre. Å benytte seg av økonomiske sanksjoner når disse oppgaven ikke utføres vil være helt urimelig.

Oppsummering

I det videre arbeidet med fastlegeforskriften vil det være nødvendig å diskutere om detaljeringsnivået er hensiktsmessig. Det må gjøres en beregning av økonomiske konsekvenser og kartlegge behov for økte legeressurser. Først da vil det være mulig å ta stilling til hvilke konsekvenser det vil medføre for Hammerfest kommune.

Tiltakene i høringsforslaget vil medføre en ytterligere forverring for rekrutteringen av nye leger til Hammerfest kommune.

Forskriftsforslaget inneholder mange gode intensjoner, men slik det presenteres fremstår det som en mistillitserklæring både til kommunen og fastlegene.

Med hilsen

Leif Vidar Olsen
Rådmann

Arvid Isaksen
Virksomhetsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor nødvendigvis ikke underskrift